

Regulamin udziału w Szkole Inicjatyw Strażniczych (SIS), edycja VII (2022/2023)
OBSZAR POLSKA POŁUDNIOWO-WSCHODNIA

1. Czym jest Szkoła Inicjatyw Strażniczych i do kogo jest skierowana?

Szkoła to cykl szkoleń online oraz spotkań stacjonarnych dla osób, które są niezależne i na poziomie gminnym/miejskim kontrolują instytucje publiczne lub wydatkowanie środków publicznych, zabierając głos w sprawach publicznych i starając się wprowadzać zmiany w przypadku zdiagnozowania problemów.

Podczas Szkoły jej organizator – Stowarzyszenie Sieć Obywatelska Watchdog Polska - będzie prowadził zajęcia mające pozwolić uczestnikom na prowadzenie w przyszłości skutecznej kontroli obywatelskiej. **Tematem szkoleń będą m.in. prawa człowieka, wolność słowa, prawo do informacji publicznej, polityka miasta i gminy, planowanie działań skierowanych do mieszkańców i kampanii na rzecz zmiany.**

Zapraszamy każdą osobę, która identyfikuje się z przyjętymi przez realizatora Szkoły założeniami i gotowa jest rozwijać swoją wiedzę, podjąć dyskusję na temat skuteczności swoich działań, ich uspołecznienia i osadzenia w systemie praw człowieka. Zaproszone osoby mogą działać indywidualnie lub w ramach grup nieformalnych, organizacji pozarządowych czy mediów lokalnych. Realizatorzy dopuszczają uczestnictwo dwóch osób z gminy. W takim wypadku każda z osób winna wypełnić osobno formularz rekrutacyjny.

Szkoła Inicjatyw Strażniczych edycja 2022/2023 jest realizowana w ramach projektu “Szkoła Inicjatyw Strażniczych - 2 regiony”. Projekt finansowany z Funduszy EOG w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny.

W ramach projektu zostaną zrealizowane dwie edycje Szkoły. Obecnie (od grudnia 2022 r.) jest realizowana druga edycja Szkoły - Polska południowo-wschodnia. Jest dedykowana osobom zamieszkałym w województwach: **lubelskim, małopolskim, mazowieckim, podkarpackim, podlaskim, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim.**

2. Zobowiązania realizatora Szkoły Inicjatyw Strażniczych

Realizatorem Szkoły jest Stowarzyszenie Sieć Obywatelska Watchdog Polska.

Realizator zobowiązuje się do:

- pokrycia kosztów szkolenia online;
- pokrycia kosztów szkoleń stacjonarnych (w tym wynagrodzenie trenerów);
- pokrycia uzgodnionych kosztów przejazdów, zakwaterowania i wyżywienia 20 osób wybranych do uczestniczenia w szkoleniach SIS, które odbędą się w jednym z miast Polski południowo-wschodniej, np. Białystok, Lublin, Olsztyn, Radom, Kielce. Szkolenia odbędą się w terminach podanych w regulaminie (Harmonogram działań w projekcie). Liczba osób przyjętych do Szkoły może ulec zmianie. Realizator poda miejsca szkoleń stacjonarnych osobom zaproszonym.
- podpisania umowy o współpracy z osobami uczestniczącymi w szkoleniu;

- zapewnienia merytorycznego wsparcia w trakcie trwania SIS dla wszystkich osób uczestniczących w szkoleniu;
- zapewnienia bieżącego wsparcia ze strony ekspertek i ekspertów w zakresie prawa do informacji oraz kontroli obywatelskiej;
- zapewnienia nagłośnienia przedsięwzięcia na poziomie ogólnopolskim.

3. Zobowiązania uczestniczek i uczestników Szkoły Inicjatyw Strażniczych

Realizator dysponuje miejscami dla osób z maksymalnie 20 gmin/miast. Możliwe jest, aby w Szkole wzięły udział dwie współpracujące osoby z gminy/miasta. Wskazane jest, aby uczestniczki/cy SIS włączali mieszkańców/nki, grupy nieformalne i organizacje w podejmowane przez siebie działania na poziomie lokalnym.

Szkoła odbywa się w trybie internetowo-stacjonarnym. Oznacza to, że cykl szkoleniowy składa się z 10-ciu spotkań online i 3 spotkań stacjonarnych. Wszystkie szkolenia w cyklu są obowiązkowe. Realizator dopuszcza nieobecność na 2 webinarjach, które należy obejrzeć w innym terminie. W przypadku braku możliwości uczestniczenia w szkoleniu stacjonarnym z powodów losowych należy niezwłocznie skontaktować się z Organizatorem. Niezgłoszone i nieuzasadnione nieobecności będą skutkowały skreśleniem z listy osób uczestniczących w SIS.

Na spotkania stacjonarne zapraszamy osoby, które posiadają zaświadczenia szczepienia przeciwko Covid-19 (np. Unijny Certyfikat Covid) lub okażą wynik negatywnego testu w kierunku Covid-19 (test PCR wykonany do 72 godzin przed szkoleniem, na koszt uczestnika/uczestniczki). Możliwe jest, że w razie, gdyby wymagała tego sytuacja epidemiologiczna, osoby uczestniczące w zjazdach stacjonarnych codziennie lub co drugi dzień będą zobowiązane samodzielnie wykonać test antygenowy. Testy zostaną dostarczone przez Organizatora, na jego koszt.

Ponadto – zarówno na etapie rekrutacji, jak też podczas całej Szkoły Inicjatyw Strażniczych – **osoby uczestniczące muszą wykazywać się otwartością i kulturą na dyskusję z innymi osobami i własnymi tezami, poszukiwać obiektywnych argumentów na poparcie swoich racji oraz – jeżeli wystąpi taki przypadek – być gotowe do zmiany własnych tez pod wpływem uzyskiwanych informacji.**

Uczestników Szkoły w ich działaniach będą obowiązywać reguły zawarte w Karcie zasad organizacji monitorujących działalność administracji publicznej (Załącznik 1), takie jak jawność, rzetelność, obiektywizm i działanie na rzecz dobra wspólnego.

4. Umowa o współpracy pomiędzy Organizatorem a uczestniczką/uczestnikiem

Uczestnicy SIS będą podpisywali umowę o współpracy, w której zawarte zostaną wszystkie opisane warunki dotyczące:

- zobowiązań po stronie realizatora;
- zobowiązania osoby uczestniczącej do przestrzegania Karty zasad organizacji monitorujących działalność administracji publicznej (Załącznik 1);
- zobowiązania osoby uczestniczącej do obecności na wszystkich spotkaniach Szkoły;
- wystrzegania się przez osobę uczestniczącą sytuacji powodujących konflikt interesów lub mogących sprawiać wrażenie jego istnienia (np. praca dla instytucji finansowo zależnej od środków z budżetu monitorowanej gminy);

- dzielenia się przez osobę uczestniczącą swoimi problemami i wątpliwościami z innymi uczestnikami Szkoły;
- poszukiwania przez osobę uczestniczącą odpowiedzi na powstające w czasie SIS pytania.

Realizator projektu w wyniku stwierdzenia niewywiązywania się uczestniczki/ka SIS z zasad ujętych w niniejszym Regulaminie może zdecydować o wykluczeniu uczestniczki/ka z SIS. Wykluczenie skutkuje brakiem możliwości udziału w dalszych szkoleniach SIS oraz innych szkoleniach realizowanych przez Sieć Obywatelską Watchdog Polska. Decyzja następuje na posiedzeniu Komisji w składzie odpowiadającym składowi Komisji rekrutacyjnej.

5. Zasady rekrutacji do Szkoły Inicjatyw Strażniczych, Polska północno-zachodnia.

Edycja Szkoły Inicjatyw Strażniczych realizowana od grudnia 2022 r. do czerwca 2023 r. przeznaczona jest dla osób zamieszkałych w województwach: lubelskim, małopolskim, mazowieckim, podkarpackim, podlaskim, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim.

Formularze rekrutacyjne przyjmujemy do 30 listopada 2022 roku do godziny 23.59.

Poza formalną koniecznością zaakceptowania Regulaminu i wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych do celów związanych z SIS, kryteriami przyjmowania osób uczestniczących będą:

- motywacja i wizja dotycząca działań z zakresu kontroli obywatelskiej;
- dotychczasowe doświadczenia w działaniu na rzecz społeczności lokalnej, w korzystaniu z prawa, egzekwowaniu praw określonej grupy (np. osoby z niepełnosprawnościami, rodzice, obrońcy zwierząt);
- brak konfliktu interesów (rozumianego jako praca w instytucji zależnej finansowo od gminy bądź kandydowanie w wyborach itp.).

Wyboru dokona Komisja rekrutacyjna składająca się z osób zaangażowanych w przygotowywanie i koordynację działania:

- Opiekunka Szkoły Inicjatyw Strażniczych – Agnieszka Podgórska;
- Prezes Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska - Szymon Osowski;
- Członkini Zarządu Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska – Katarzyna Batko-Tołuć.
- Członkini Zarządu Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska – Marzena Błaszczuk.

Komisja rekrutacyjna będzie w pierwszej kolejności oceniała treść zgłoszeń z formularza internetowego. Wątpliwości będą wyjaśniane w indywidualnych rozmowach telefonicznych, które mogą być przeprowadzone z osobami zgłaszającymi chęć uczestnictwa w Szkole.

Komisja ogłosi wyniki rekrutacji najpóźniej do dnia 8 grudnia 2022 r. na stronie internetowej.

Każda z osób, która zgłosiła się do uczestnictwa w SIS, otrzyma wiadomość e-mail z informacją, czy została zakwalifikowana.

Osoby, które otrzymają mailowo informację o zakwalifikowaniu do udziału w SIS, są zobowiązane w podanym terminie potwierdzić gotowość uczestnictwa w SIS, gotowość podpisania umowy o współpracy, podpisania Karty zasad organizacji monitorujących działalność administracji publicznej oraz uczestnictwa w cyklu 10 webinarów i 3 szkoleń stacjonarnych.

Potwierdzenie należy wysłać na adres agnieszka.podgorska@siecobywatelska.pl w terminie podanym w mailu. Jeżeli Sieć Obywatelska nie otrzyma takiego potwierdzenia, uzna, że dana osoba

nie jest zainteresowana uczestnictwem w SIS i jej miejsce zajmie osoba z listy rezerwowej (w przypadku, gdy lista rezerwowa zostanie stworzona).

6. Sposób pracy i harmonogram działań w projekcie

W trakcie Szkoły osoby uczestniczące będą pracować z koordynatorką Szkoły (przygotowanie, bieżący kontakt, nadzór nad działaniami, wsparcie w działaniach), ekspertką (wsparcie merytoryczne, konsultacje), prawniczką (wsparcie prawne) oraz osobami konsultującymi poszczególne tematy. Na webinaria zapraszamy ekspertki/ów w poszczególnych tematach. Spotkania stacjonarne będą prowadzone przez ekspertów i praktyków strażnictwa oraz monitoringu praw człowieka. Do poszczególnych tematów przygotowujemy zadania domowe (sprawdzenie w BIP, zebranie informacji, opisanie wybranego tematu, zrealizowanie mini monitoringu, przygotowanie kampanii).

Osoby uczestniczące w szkoleniu będą pracować nad planowaniem swoich działań w konkretnym obszarze (wybierają już na etapie zgłoszenia). Mogą wybrać jeden z obszarów proponowanych przez organizatora bądź wskazać swój własny. W każdym obszarze będą mieć możliwość konsultacji z ekspertami/praktykami. Proponowane przez organizatora obszary, których będzie dotyczył monitoring:

- ochrona środowiska (drzewa, zanieczyszczenie powietrza);
- miejskie/gminne polityki (gospodarowanie odpadami, zagospodarowanie przestrzenne);
- sprawdzanie działania organów i podmiotów gminnych (władze miasta/gminy, spółki miejskie, szkoły);
- prawa mieszkańców (sesje rady miasta/gminy, informacja publiczna, partycypacja, info o prawach człowieka).

Webinaria będą odbywać się w czwartki wieczorem o 20.00 co dwa tygodnie. Zjazdy stacjonarne będą odbywać się od piątku (godz.14.00) do niedzieli (godz.13.00).

Harmonogram webinarów oraz zjazdów stacjonarnych

Webinaria

- 15.12.2022 - Wprowadzenie do kursu. Rola dostępu do informacji.
- 12.01.2023 - Wolność słowa.
- 26.01.2023 - Budżet miasta i gminy.
- 9.02.2023 - Ochrona środowiska – dostęp do informacji o środowisku.
- 23.02.2023 - Polityka gminno-miejska: zagospodarowanie przestrzenne.
- 23.03.2023 - Polityka gminno-miejska: gospodarowanie odpadami.
- 13.04.2023 - Narzędzia pomocne w komunikacji.
- 11.05.2023 - W jaki sposób w czytelny sposób przedstawiać zebrane dane.
- 15.06.2023 - Spotkanie w grupach tematycznych oraz webinaria dodatkowe w ramach potrzeb grupy.

Spotkania stacjonarne:

I Zjazd. 20 – 22.01.2023 Wprowadzenie do metodologii działań strażniczych, etyka działań strażniczych. Prawa człowieka i ich granice.

II Zjazd. 10-12.03.2023. Tworzenie strategii i planowanie monitoringu. Analiza prawa

III Zjazd. 21-23.04.2023. Formułowanie wniosków opartych na dowodach oraz tworzenie rekomendacji. Praca z emocjami, higiena pracy watchdoga.

7. Specjalne potrzeby

Realizator dokłada starań, żeby w SIS mogły uczestniczyć osoby, którym sytuacja życiowa może utrudniać korzystanie z tego typu przedsięwzięć, np. osoby z niepełnosprawnością, osoby opiekujące się dziećmi i innymi osobami zależnymi. Po przyjęciu do Szkoły będziemy zwracać się do przyjętych osób z pytaniem o konieczność zapewnienia opieki lub dodatkowe wsparcie.

8. Finansowanie projektu

Szkoła Inicjatyw Strażniczych edycja 2022/2023 jest realizowana w ramach projektu "Szkoła Inicjatyw Strażniczych - z regiony". Projekt finansowany z Funduszy EOG w ramach Programu Aktywni Obywatele - Fundusz Regionalny.

9. Kontakt

Informacji na temat SIS udziela Agnieszka Podgórska.

Kontakt:
Agnieszka Podgórska
agnieszka.podgorska@siecobywatelska.pl
tel. 607 859 482
www.siecobywatelska.pl/sis

Iceland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

Szkoła Inicjatyw Strażniczych organizowana jest przez Sieć Obywatelską Watchdog Polska w ramach projektu "Szkoła Inicjatyw Strażniczych - z regiony". Projekt finansowany z Funduszy EOG w ramach Programu Aktywni Obywatele - Fundusz Regionalny.

Karta zasad organizacji monitorujących działalność administracji publicznej

W imieniu swoich członków organizacje pozarządowe – zgodnie z zapisanymi w Konstytucji zasadami „dialogu społecznego” i „pomocniczości” pragną być partnerem rządu i samorządów wszystkich szczebli poprzez artykułowanie potrzeb i wartości wspólnot, w których działają, uczestniczenie w realizowaniu działań podejmowanych na rzecz wspólnoty oraz pomoc w formułowaniu celów polityki społecznej i kierunków rozwoju.

Jednak partnerstwo pomiędzy organizacjami a administracją jest możliwe jedynie wtedy, gdy istnieje nie tylko dobra wola współpracy, ale również mechanizmy wzajemnej kontroli. Stąd też konieczność istnienia organizacji prowadzących monitoring, który jest zaplanowanym, usystematyzowanym i prowadzonym według przyjętego schematu badaniem wybranego fragmentu funkcjonowania administracji publicznej w celu określenia, na ile stosowane procedury są zgodne z prawem (zarówno z Konstytucją RP i prawem międzynarodowym, jak i prawami niższego rzędu) oraz na ile rzeczywiście wykorzystywane są na rzecz „dobra wspólnego”.

Podstawowe zasady:

- Obiektywność

Monitoring jest metodą dochodzenia do rzetelnej i obiektywnej wiedzy na temat zasad i efektów działania administracji publicznej i nie może być traktowany wyłącznie instrumentalnie, jako sposób udowodnienia z góry założonej tezy. Oznacza to, że w swoich działaniach organizacja i jej przedstawiciele winni wyżej stawiać prawdę ponad doraźną skuteczność czy interes własnej organizacji.

- Działalność dla dobra wspólnego

Monitoring jest elementem wpływania na poprawę funkcjonowania społeczności lokalnych (w tym ochrony środowiska naturalnego), a nie tylko narzędziem badawczym. Oznacza to, że nie powinien być, poza skrajnymi przypadkami, jedynie formą krytyki, ale próbą rozpoczęcia procesu negocjacji i wspólnych działań na rzecz poprawy istniejącej sytuacji.

- Jawność

Organizacje kontrolujące muszą ze szczególną troską dbać o jawność swoich działań i unikać sytuacji, w których ich działania mogłyby być postrzegane jako nieetyczne, a ich obiektywizm poddany w wątpliwość.

- Rzetelność

Osiągnięcie celów przyjętych przez organizację wymaga konsekwentnego i kompetentnego działania. Dlatego organizacje powinny podejmować zadania na miarę kompetencji i możliwości, wywiązywać się z umów i zobowiązań, dbać o wysoką jakość realizowanych działań. (Punkt „Rzetelność” został dodany podczas przygotowywania Deklaracji zachowania przejrzystości na poziomie regionalnym - wytyczne do działania dla administracji publicznej oraz organizacji pozarządowych)